

med Rette faae Andet ud, end at man er pligtig til at holde sig til Lovens Bogstav, og ikke til det, man hører udtale fra den Minister, som har forelagt Loven. Den første Paragraf siger ligefrem, at man i Tilfælde af Krigsberebtskab skal fremskille alle Heste for Kommissionen, og det er allerede en meget streng Bestemmelse (Stemmer: Det staar der ikke!). Der staar: „I Tilfælde af Krigsberebtskab indtræder for samtlige Rigets Hesteieere Forpligtelsen til paa Dyrighedens Forlangende at stille til Hærens Raadighed de dem tilhørende til Krigsbrug egnede Heste, som Hæren behøver“ (Stemmer: Ja, naar det forlanges!). Jeg kan ikke forstaa Andet, end at det er Meningen, at man kan forlange, at enhver Hesteieer skal fremskille sine Heste, og naar der er en saadan Raang paa en Mand, ligger ogsaa deri, at man er berettiget til at kunne tage alle Hestene fra ham. Man kan ikke forstaa Andet af Lovens Ord; men er det ikke Meningen, maa vi, hvad end den ærede Minister siger eller hvad flere Medlemmer sige, have Lovforslagets § 1 affattet paa en noget anden Maade. — Den ærede Minister fremkom med en hel Del Oplysninger, som jeg fuldstændig kan tiltræde, hentede fra den Erfaring, han selv havde gjort i 1863; men alt det beviser kun, at dette Lovforslag er uheldigt i sin Affattelse. Jeg er enig med den ærede Minister og med det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerslev) i, at der i Reglen ikke vil være Mangel paa Heste; men dersom de strenge Bestemmelser, jeg har paa-peget, blive staaende, kan Loven blive endog meget haard for Flere. Den ærede Minister sagde, at jeg i min anden Udtalelse var langt haardere end i min første. Jeg tænker, at den ærede Minister siger til, hvad jeg da sagde, at jeg ikke kunde negte, at Lovforslaget smagte noget af Liden i 1864 under Preusserherredømmet i Sjælland, og noget Saabant finder jeg ogsaa i § 1, idet den Bestemmelse findes der, at man kan paalægge alle Hesteieere at møde med deres Heste. Det er affkurat det samme Forhold, som man havde i Sjælland i 1864. Skulde der ligesom i 1863 blive Tale om, at man, for at faae Forholdet ordnet, maatte udstede en provisorisk Lov, er jeg forøvrigt enig med den ærede Minister i, at det ikke er heldigt at faae provisoriske Love, naar man kan faae Bestemmelserne ad anden Veie. Den ærede Minister gjorde mig Uret i at mene, at jeg henvisste til en provisorisk Lov. Jeg udtalte netop i mit første Foredrag, at jeg kunde tænke, at Grunden til, at den ærede Minister var fremkommen med Lovforslaget, var den, at han vilde undgaa en provisorisk Lov. Hvis det er Meningen med denne Lov, at man vil have bestemte Mænd ubnævnte, for at man i Tilfælde af Krigsberebtskab kan henvende sig til dem, og dernæst, ligesom man gjorde i 1863, overlade til dem at møde med bestemte Heste, er der efter min

Opfattelse ingen Fare ved Loven som Regel, navnlig hvis den Bestemmelse kommer ud, som Landsstinget har indført; thi dersom den bliver staaende, kan jeg ikke se Andet, end at der kan blive Fare for enkelte Egne. Naar man nemlig forudsætter, at man bliver tvungen til at tage alle de Heste, man skal bruge, paa Sjælland, bliver der ikke Spørgsmaal om 1½ pSt. Jeg har læst Motiverne igjennem, men jeg skal oprigtig tilstaa, at man ikke kan tage noget Hensyn til de Oplysninger, som komme derved. Det hebber i Motiverne, at der kun er Tale om 1½ pSt. af de Heste, der ere over 2 Mar, men Alle, som have haft med Sligt at bestille, vide, at der ikke kan være Tale om som Regel at tage andre Heste end dem, som ere imellem 6 og 10 Mar, og naar man altsaa indskrænker Antallet af brugbare Heste til dem, der ere imellem 6 og 10 Mar, faae vi et helt andet Procentantal ud, end naar man tager hele Hesteantallet fra 2 Mar; det maa Alle indrømme. Saalænge derfor den Bestemmelse findes i § 2, at man i overordentlige Tilfælde kan tage alle de Heste, man skal bruge, fra en enkelt Del af Landet, tror jeg, Forholdet kan blive meget uheldigt for Hesteieerne. Den ærede Minister har blandt Andet udtalt, at Hesteieerne ikke behøve at vide, hvilke Heste der var udpeget, men deri ligger allerede, at det er uheldigt at faae en Ordning, som man veed ikke holder Stik, naar Liden kommer, da man skal have Apparatet i Gang. Jeg maa især fastholde, at man, dersom man ved Lov skal bestemme, hvorledes man skal gaa frem, er henvist til Sogneraadene paa Landet og Byraadene i Byerne. (Løremoes: Det er man ogsaa efter Lovforslaget!). Nei, man sætter Apparatet i Gang uden i Virkeligheden at have nogen rigtig Ordning. Det kan man ikke faae; det ligger i Sagens Natur, og saalænge Expropriationsretten ligger deri, maa jeg være imod Loven. — Der er henvist til, at man tidligere i Hærlouduvalget har været enig om denne Bestemmelse. Jeg kan for Diebliffet ikke huske, hvori Uenigheden bestod, men vil ogsaa kun sige, at det træffer ofte, at man i et Udvalg, naar man ellers kan blive enig, kan slaa Noget af paa egne Fordringer for at opnaa Enighed; men naar man ikke faar Sagen færdig, og den atter kommer ind i Thinget, er man desuagtet berettiget til at fremsætte sine Betænkkeligheder ved Forslaget. Jeg beider imidlertid bemærket, at alle mine Anker imod Lovforslaget ikke gaa ud paa, at Lovforslaget er fremkommet. Deri er jeg uenig med de to ærede Medlemmer lige overfor mig (Winther og Rjær); jeg ønsker hellere Forholdet ordnet ad Lovens end ad provisorisk Veie.

Krigsministeren (Saffner): Jeg maa bede det ærede Medlem, som nu satte sig, om Undskyldning, hvis jeg har tillagt ham en Uttring om provisoriske Love med Hensyn til denne